

δεύουσιν εἰς Ἀθήνας, οἱ δὲ Ποριανοὶ εἰς τὸ Βυζάντιον.

I. Γ. Δ.

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΑ.

Ὁφείλομεν ἐπαίνους καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὴν κοινὴν ἡμῶν μητέρα καὶ τροφὴν, τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς φροντίζει ἐπιμελῶς καὶ περὶ τῆς δεούσης τῶν κορασιῶν τοῦ Γένους εὐσεβοῦς καὶ χρηστῆς μαθήσεως καὶ παιδαγωγίας, ἅντις οὐδεμίᾳ κοινότης ἀκμάζει καὶ εὐτυχεῖ, οὔτε μένει ἥσυχος καὶ ἀπρόσβλητος ἀπὸ τὰς ἐπιβουλὰς καὶ τὰς ποικίλας μηχανὰς τῶν ἐτεροδόξων. Διὰ ταῦτα μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ ἀπονέομεν τὴν δικαίαν τιμὴν πρὸς τε τὸν νῦν εὐκλεῶς πατριαρχεῦντα κύριον Ἀνθιμον καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἱερὰν Σύνοδον δι' ὅσῃν καταβάλλουσι προσοχὴν καὶ μέριμναν ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος ταύτης ὑποθέσεως, δηλαδὴ τῆς καταλλήλου καὶ ἀρίστης ἐκπαιδεύσεως τῶν ἡμετέρων γυναικῶν, μὴ ἀμελουμένης ἅμα τῆς παιδείας τῶν ἀνδρῶν.

Εἶδομεν ἄσμενοι σήμερον βιβλιάριόν τι ἐπιγραφόμενον. Διοργανισμὸς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς τῷ Οἴκου-μενικῷ θρόνῳ ὑποκειμέναις ἐπαρχίαις συννεστημένων, ἡ συστηθισομένων Ἑλληνικῶν παρθεναγωγείων, οὗ προηγεῖται ἡ περὶ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα παρὰ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Πατριαρχικῆ καὶ Συνοδικῆ ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ, ἀφορρῶσα τὴν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ συλλεγεῖσθαι ὑπὸ Δ. Ν. Φωτίλα, Ἐγκυκλοπαιδεῖαν τῶν κορασιῶν, ἐκδιδομένην εἰς εἰκοσιτομίδια ἀδεία καὶ ἐγκρίσει τῆς αὐτῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου. 1851. Διελθόντες δὲ αὐτὸ εὖρομεν καὶ κρίνομεν προχείρως καὶ αὐτοσχεδίως τὰ ἐν αὐτῷ κατάλληλα καὶ εὐστοχα σχεδὸν πάντα πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐγένοντο, καὶ διὰ τοῦτο σπεύδομεν ὁμοίως ὡς ἀποδόσωμεν τὸν ἀνήκοντα ἔπαινον καὶ πρὸς τὸν κύριον Φωτίλαν, συντάκτην τοῦ ὁργανισμοῦ, καὶ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῶν κορασιῶν, συνιστῶντες ἀμφοτέρω εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ χρῆσιν τῶν κορασιακῶν σχολείων κατὰ τὸ μέτρον τῆς χρειᾶς καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας.

Ἄλλ' οὔτε τὸ πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν βαθύτατον σέβας ἡμῶν, οὔτε ἡ πρὸς τὸν ζῆλον καὶ τὴν φιλογένειαν τοῦ συγγραφῆως ὑπόληψις δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ σημειώσωμεν χάριν τοῦ τελειοτέρου, ὅτι εὐκταῖον, ἔαν καὶ τὸ ὕψος τῆς συγγραφῆς ἦτον ἑλληνικώτερον ὅπως οὖν καὶ γλαφυρό-

τερον, ἵνα θεωρῆται καὶ ὠφελῇ ὡς τυπικότερον; (ἐπεὶ μίᾳ ἢ γλώσσᾳ καὶ οὐχὶ δύο, παλαιᾷ καὶ νεωτέρᾳ, ἀλλὰ μίᾳ παραλλάσσουσα ἔκπαλαι κατὰ καιροὺς καὶ ἐκ καιρικῶν περιστάσεων παρερχομένων, ὡς παρετήρησαν ὀρθῶς καὶ μεγάλοι τῶν νεωτάτων φιλολόγων τῆς Ἑσπερίας περὶ τῆς ἡμετέρας γλώσσης) καὶ ἀναγκαῖον προσέτι, ἔαν ἔλειπεν ὅλως ἀπὸ τὴν ἐκπαιδεύειν τῶν κορασιῶν τοῦ ἔθνους ἡ μάθησις τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, πάντῃ περιττὴ καὶ ἀχρηστος, γινομένη καὶ ἀρχὴ καὶ ἀφορμὴ πολλῆς διαφθορᾶς καὶ ἀσθενείας καὶ ἐπικινδύνων σχέσεων πρὸς τε τὴν θρησκείαν καὶ πρὸς τὴν μάθησιν τοῦ Γένους, καὶ ἐπομένως αἰτία ἐν μέρει μεγάλης καὶ θλιβερᾶς ἀποτυχίας τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐκπαιδεύεται τὸ γυναικεῖον φύλλον. Ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι ἡ γαλλικομανία τῶν γυναικῶν τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ εἴτου ἀλλαχοῦ ἐξηπλώθη ἐξ ἀπομιμήσεως ἀλόγου τῶν παλαιῶν Βυζαντινῶν ἐπατριδιστῶν, αἵτινες σπουδάζουσαι πρῶτον περὶ τὰ Ἑλληνικὰ καὶ ἄλλας πολλὰς γνώσεις ἠδύναντο εὐλόγως καὶ ἀκινδύνως νὰ θεωρεῖσιν καὶ μίαν εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν, τὴν κοινοτέραν. Ἀλλὰ σήμερον τὸ ἔθνος θεραπεύεται κατ' ὅλγον ἀπὸ τὴν νοσηρὰν ταύτην ὀρεξιν. Σημειωτέον ὁμῶς, ὅτι ἡμεῖς δὲν ἀπαγορεύομεν πάντως τὰ γαλλικὰ, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι, ἀρκεῖ νὰ γίνεται ἡ πᾶσα διδασκαλία τῶν ἡμετέρων γυναικῶν ἐν τῇ ἐθνικῇ ἡμῶν γλώσσῃ καὶ καλῶς διορθωμένη, καὶ οὕτως ὥστε νὰ γίνωνται ἀγαθαὶ οἰκοδόσπουαι, μητέρες καὶ σύζυγοι τῶν ἡμετέρων ἀνδρῶν. Τοῦτο ἔστω παρ' ἡμῖν τακτικὸν καὶ κανονικόν, ἵνα ἔχωμεν, ὡς προῖπομεν ὀφελος καὶ οὐχὶ βλάβην ἐκ τῆς μαθήσεως τῶν κορασιῶν. Ἐξωτερικῶς δὲ δύνανται τὰ κοράσια τῶν πλουσίων τῶν ἐχόντων καὶ σχέσεις ἀναγκαίας καὶ μεγάλας, πολιτικὰς ἢ ἄλλας, μετὰ τῶν ἀλλογενῶν καὶ ἐτεροδόξων νὰ μαθάνωσιν ὅποιαν δήποτε ξένην γλῶσσαν θέλωσιν ἰδιαιτέρως κατ' οἶκον, καὶ ἔξω τῶν ἡμετέρων παρθεναγωγείων.

I. Γ. Δ.

Ἀντίοχος ὁ Τρίτος ἔγραψε ταῖς πόλεσιν, ἃν τι γράψῃ παρὰ τοὺς νόμους κελεύων γενέσθαι, μὴ προσέχειν ὡς ἡγνοηκότι.

Τῶν δὲ τὴν θυγατέρα μνησμένων αὐτοῦ, τὸν ἐπεικὴ τοῦ πλουσίου προτιμήσας (ὁ Θεμιστοκλῆς), ἄνδρα, ἔφη ζητεῖν χρημάτων δέμενον μᾶλλον, ἢ χρημάτων ἀνδρός. Χωρὶον δὲ πωλῶν (ὁ αὐτός), ἐκέλευσε κηρύττειν, ὅτι καὶ γείτονα, χρηστὸν ἔχει.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΥΗΣ. (EUCENE SUE.)

Ἐρχόμεθα σήμερον νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὀλίγας τιμὰς πληροφορίας, περὶ τοῦ

μεγάλου τούτου, σοφοῦ καὶ πολιτικοῦ ἀνδρός, καὶ ἐγένει περὶ τοῦ ἐπισημοτέρου μυθιστοριογράφου τοῦ καινός μας, τοῦ Γάλλου *Εὐγενίου Ζύη*.

Ἄνθρωπος τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ὑπηρετήσας πολλὰ ἔτη τὸ στρατιωτικόν, καὶ ιδίως τὸ ναυτικόν, εἰς τὸ ὅποιον ἐδείκνυνε πείραν ὅχι εὐκαταφρόνιτον, ἐφαίνετο, ὅτι δὲν ἦτο προωρισμένος δι' αὐτὰ, ἀλλ' ἀρνούμενος ἰδέας μεγάλας καὶ ὕψηλās ὡς ἐκ τῶν περιηγήσεών του, ἔμελλε ν' ἀνακαλύψῃ μίαν ἡμέραν ὡς φαινὸς ἀστήρ, προσθέτων νέαν δόξαν καὶ εἰς τὸ ὄνομά του, καὶ εἰς τὸν φιλολογικόν τῆς Γαλλίας κόσμον, ὅπερ καὶ ἐγένετο· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ πρῶτά του μυθεύματα ὁ *Εὐγενίος Ζύης* φαίνεται ὅλος στρατιωτικὸς περιγράφων τὴν τέρψιν καὶ ἡδονὴν τῶν περιηγήσεων καὶ τῆς θαλάσσης, τῶν ναυτῶν τὰ κοπιώδη κατορθώματα, κτλ. Ἐνὶ λόγῳ φαίνεται ἄνθρωπος μὴ κοικῶν πόλεις, ἀλλ' ὅτι ἐρρήφθη ἐκ τῶν περιπετειῶν τῆς τύχης ἵνα περιέρχεται τοὺς ἀχανεῖς ὠκεανούς, καὶ ν' ἀνακαλύπτῃ ἰδέας ναυτικὰς καὶ ἐπιστήμονας, στολίζων τὸ πνεῦμα του μὲ γνώσεις πάντοτε νεωτέρας· εἰς τὸ ναυτικόν δὲ εἶχε περισσοτέρους βαθμούς παρὰ εἰς τὸ τῆς ξηρᾶς στρατιωτικόν. Ἀλλὰ, μὲν ὅλα ταῦτα, μήπως καὶ δι' αὐτὸ ἦτο προωρισμένος; ὅχι, παρὰ διὰ τὰς Μούσας τὸ γλυκύτερον τοῦ κόσμου ἐντρύφημα.

Πνεῦμα τοσοῦτον ἥσυχον, γαληνιαῖον, ὑπομονητικόν, καὶ περιέργον εἰς τὸ νὰ ἐξετάζῃ ἐντελῶς τὰ τοῦ κόσμου, σπανίως ἐφάνη διὰ τοῦτο αἱ συγγραφαὶ τοῦ *Ζύη*, δὲν περιέχουν μόνον τὸ τερπνὸν καὶ διασκεδαστικὸν τῶν μυθευμάτων, ἀλλὰ διδάσκουν καὶ τὸ ἠθικόν, ζωγραφίζουσι τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς μὲ ποικλόχρωμα χρώματα, ἐντέχνως ἐξελέγχουν τὴν κακίαν, προσφυῶς ὑμνοῦν τὰς καλὰς καὶ ἐναρέτους πράξεις, καὶ νομίζει τις, ὅτι ὅλα τὰ γραφόμενα ἀπεικονίζονται ἐμπροσθέν του ὡς ἀντικείμενα ὁράτῃ.

Παραιτηθεὶς τοῦ ναυτικοῦ, διέμενε εἰς τὴν Γαλιαν συγγραφέων καὶ ἐκδίδων· ἔκτοτε εἶχεν ἀλλάξει τρόπον ὁ *Εὐγενίος Ζύης*, διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ συγγράμματα τὰ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ ναυτικοῦ γραφθέντα, ὁ ἀναγνώστης δὲν ἀπαντᾷ πλέον θαλάσσης καὶ ὠκεανούς, ναύτας καὶ ναυτικὴν, ἀλλὰ τὰ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν *Ματθίλδην*.

Ἐχθρὸς ἀσπονδὸς τῆς κακίας καὶ τῶν ραδιουργειῶν, πρῶτος ἐφάνη ὁ ἀνακαλύψας διὰ τοῦ *Πλάτωνος* Ἰουδαίου τὰς κρυφίας πλεχτάνας τῶν Ἰησοῦϊτῶν, δίδων νὰ ἐννοήσῃ ὁ κόσμος ὅλα τὰ μυστήρια, ὅλα τὰ τεχνάσματα τοῦ ἐπαράτου αὐτοῦ τάγματος, τὴν πηγὴν δηλαδὴ ἐξ ἧς ἐπήγαγεν ἡ κακία, ἡ ἀρπαγὴ, ἡ πλεονεξία, ἡ κεκεντρήχεια κτλ. Ὅλοι βέβαια γνωρίζουν ὅποιον τότε ἰσχύον, κατὰ δυστυχίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ Ἰησοῦϊτισμὸς

εἶχεν ἦτον εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του. Τόσον ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα οἱ κακοὶ οὗτοι κατ'λόγηροι εἶχον, ὥστε ἐγνωρίζον τι ἐγένετο ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, ἐγνωρίζον τι ἔβραζεν ἡ χύτρα τοῦ πτωχοῦ καὶ τι ἡ τοῦ πλουσίου· εἶναι αἰσχροὺς νὰ λέγῃ πάλιν τίς τὰ ὅσα αὐτοὶ ἐπραξάν, τὰ ὅσα διενεθίσαν καὶ διενεοῦντο. Μόνος ὁ *Εὐγενίος Ζύης* διὰ τῆς ὑπομονῆς, τῆς εὐφυΐας καὶ περιεργείας τοῦ ἐδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τοσαῦτα ἀληθῶς κακουρηήματα, σκηνὰς φρικώδεις καὶ ἀπευκατίας διὰ τοῦ ὠραίου συγγράμματος τοῦ *Πλάτωνος* Ἰουδαίου δι' αὐτοῦ ὡσὰν νὰ ἔλεγε εἰς τὸν ἄνθρωπον, — βλέπεις ἐκεῖνο ἐκεῖ; — εἶναι πῦρ, καὶ ἂν τὸ πλησιάζῃς θὰ κατακαῇς.

Ἐραστής τῶν καλῶν, καὶ φίλος τῆς ἀνθρωπότητος ὁ *Εὐγενίος Ζύης*, ᾔβηλεσε νὰ δώσῃ δείγμα τι ἐναργὲς τῆς εὐφυΐας του, ὑμῶν τὴν ἀρετὴν καὶ φέγων τὴν κακίαν καὶ διὰ τοῦ εἰκονικοῦ καλάμου τοῦ ἔγραψε τὰ *Mgsters de Paris*. (*Παρισίων Ἀπόκρυφα*.) ἐκείνο τὸ ἀριστοῦργημα τῶν μυθιστορημάτων. Οὐδεὶς ἀναμφιβόλως ὑπάρχει ὁ μὴ ἀναγνώσας αὐτὰ — διότι καὶ εἰς τὴν γλώσσάν μας ὑπάρχει γλαφυρὰ μετάφρασις — Οὐδεὶς βέβαια εἶναι ὁ μὴ θαυμάσας τὸ ὕψηλόν τῆς συγγραφῆς, ὁ μὴ φρίξας διὰ τὰ φρικαλέα ἐκεῖνα κακουρήματα τῶν *Παρισίων* σκηνῶν, ὁ μὴ αἰσθανθεὶς συμπάθειαν καὶ ἀγάπην εἰς τινὰ τοῦ *Μυθιστορήματος* πρόσωπα, ἀπέχθειαν καὶ μῦσος εἰς ἄλλα, καὶ ἐνὶ λόγῳ νὰ μὴν ἐννοήσῃ ὅτι εἰς τὰ *Παρισίων Ἀπόκρυφα*, παρίσταται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου γένους, καὶ ὅτι δι' αὐτῶν γνωρίζει ὁ ἀναγνώστης τὸν μέγαν λεγόμενον κόσμον.

— Ἀλλὰ μόνον αὐτὰ ὁ τοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἔγραψε;

— Ἐκτὸς τῶν ἄνω ρηθέντων ἔγραψε καὶ πολλὰ, ἄλλα ἅτινα διαγείρουσι τὸν θυμασμὸν τοῦ ἀναγνώστου, καὶ μαρτυροῦν ὅτι ὁ *Ζύης* δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες ὑπάρχουν τοσοῦτοι εἰς τὰ *Παρίσια*, ἀλλ' ἐκ τῶν σπανίων καὶ ἐκλεκτῶν, καὶ τοιαῦτα εἶναι ὁ *Μαρτίνος*, ὁ *Ἰωάννης Καβαλλέ*, τὰ ἑπτὰ πάθη, ὁ *Σκόπελος* τοῦ *Κυάτ-Βέν*, ὁ *Ἀδαλβέρτης* ἡ τὰ ἐξ ἔρωτος τέκνα, τὸ *Πλίξ* καὶ *Πλόκ*, τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ *Ἐκθέτου* παιδὸς κτλ. κτλ.

Πῶς στέφανον ἀμάρτανεν νὰ μὴν ποσοφέρῃ ὁ κόσμος σύμπας εἰς τὸν ἄνδρα τοῦτον; πῶς νὰ μὴ μείνῃ ἀθάνατον τὸ ὄνομα τοῦ *Εὐγενίου Ζύη*· εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς; ἐνῷ βλέπει τίς αὐτὸν νὰ μὴν ἀφήνῃ τὸν κάλαμον ἥσυχον, ἀλλὰ πρόθυμον πάντοτε νὰ γράφῃ πᾶν ὅτι χρήσιμον τῇ ἀνθρωπότητι, καὶ τώρα ἀκόμη ὅτε τὸν περικυκλῶναι τοσαύτη δόξα πολιτικῇ;... Αἱ *Μυθιστορίαι* τοῦ *Ζύη* δι' αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ θεωροῦνται ἀκίνδυναι, καὶ ὡς δίδουσαι εἰς τὸν ἀναγνώστην ὅχι ὀλίγην τροφὴν νεῦσ

ρὰν, καὶ ἀνάπτειν διανοητὴν. (α) Περιγράφων ἐκ τενῶς ἐν ἀντικείμενον· τὸ θεωρεῖ ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐπόψεις, τὸ βλέπει, τὸ μετρεῖ, τὸ ἐξετάζει καὶ ἐξάγει ἐξ αὐτοῦ τὸ ὠφέλιμον χωρὶς νὰ ᾔηται δυσνόητος καὶ στρυφνός.

Ἡ κατὰ τὰ 1848 ἐπανόρθωσις τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν Γαλλίαν, πολλοὺς, ἐκ τῶν ὧν εἶχον θέσεις πολιτικάς, ἀπέβαλε καὶ ἐδίωξε. Ἡ πατρίς του ἐχωρίζετο εἰς κόμματα καὶ φατρίας καὶ μέχρι τινὸς ἐστερεῖτο ὑγειῶν ἀρχῶν. Βεβαίως δὲν προσέβλεπε ὁ Εὐγένιος Σὺς ὅτι κατὰ 1850 ὁ λαὸς τῆς Γαλλίας ἤθελε τὸν ἀποστελεῖ ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν τῶν Παρισίων Συνέλευσιν· βεβαίως δὲν ἐγνωρίζε ὅτι ἐμελλε, εἰς τὸ γνωστὸν ὄνομα τοῦ Συγγραφέως τοῦ Περιπλανώμενου Ἰουδαίου καὶ τῶν Παρισίων Ἀποκρύφων, νὰ προσθέσῃ νέαν δόξαν ἢ ἐκλογὴ τῆς 28ης Ἀπριλίου.

Τοιοῦτος ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ὁ Εὐγένιος Σὺς· μέλος πιστὸν τῆς δημοκρατίας, διετελεῖς δίκαιος κριτὴς, ὑπερασπίζων τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ, καὶ προσπίζων τὴν πατρίδα του ὑπὲρ τῆς ἀποίας τοσοῦτον ἐμόχθησε εἶναι μὲν δημοκράτης ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες ζητοῦν ταραχὰς καὶ διαιρέσεις πολιτικάς. Εἶναι εἰς ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἀνδρῶν ἐκ τῶν ὁποίων σήμερον διατηρεῖται ἡ Γαλλία· ἄλλως τε εἰς τοιαύτην δεινὴν περιστάσιν ὅτε ὁ πολυκρίθμος ἐργατικὸς λαὸς εἶναι εἰς τοιαύτην κατὰστασιν ὥστε, νὰ μὴ γνωρίζῃ οὔτε ἀρχὰς οὔτε ἀνωτέρους, ἠθέλαμεν βλέπει συνεχῶς σφαγὰς καὶ αἱματοχυσίας εἰς αὐτὴν τὴν ὠραίαν Γαλλίαν τὸν τόπον τῆς καλλιᾶς καὶ κομψότητος.

Νικόλαος Κατρέβας.

ΟΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ.

ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΩΓΜΟΣ.— Ἠγέρθη κατὰ Χριστιανῶν τὸ ἐξηκοστὸν τέταρτον (ἢ ἑκτὸν ἔτος [ἀπ. Χρ.] ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Νέρωνος. Μὴν ἐξαρκούμενος οὗτος εἰς τὰς καθημερινὰς του κακίας, μὲ τὰς ὁποίας κατετυράννει τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἠθέλησέ ποτε ἀπὸ τὴν μανίαν του κινούμενος νὰ προσθέσῃ εἰς αὐτὰς καὶ τὸ νὰ καύσῃ τὴν Ῥώμην πρὸς εὐχαρίστησίν του διὰ νὰ λάθῃ, ὡς λέγουσι, τὴν ιδεάν τῆς πυρπολήσεως τῆς Τρωάδος τὴν ὅποιαν ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν Ὀμηρον. Εὐθὺς δ' ἔδωκε προσταγὴν καὶ ἔβαλαν φωτίαν παντοῦ, αὐτὸς δ' ἔστεκεν εἰς ἀπομακρυσμένον παλάτιον, καὶ ἔ-

χαιρε. Βλέπων δὲ μὴ τὸν λαὸν ἐξερχόμενον τῆς Ῥώμης ἄφωνον ἀπὸ τὴν λύπην του, καὶ φοβούμενος τὴν ἀπελπισίαν του, διέδωκε παντοῦ ὅτι αἰτία τοῦ ἐμπορησμοῦ εἶναι ἡ νεωστὶ συστήθεσσα εἰς Ῥώμην κοινότης τῶν Χριστιανῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Ῥωμαῖοι νομίζοντες ἀρεῖν τῶν ταραχοποιῶν Ἰουδαίων, δὲν ἔλεγον μὲ καλὸν ὄμμα. Ἀμέσως λοιπὸν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ σύρονται ἀντιεῶς εἰς τὴν φυλακὴν, βασανίζονται μὲ διάφορα βασανιστήρια καὶ θανατόνονται μὲ νέα εἶδη θανάτου. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐρραμένοι εἰς δέσματα ἀγρίων θηρίων, ρίπτονται εἰς τὴν μανίαν τῶν σκύλων, διὰ νὰ κατατρεχισθῶσιν ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἄλλοι βαλμένοι εἰς σακκὰ καταπιστωμένα, χρησιμεύουσι ὡς ἀνάπτωσιν ὡς δαδία τὴν νύκτα.

Καὶ ὅχι μόνον εἰς τὴν Ῥώμην, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς αὐτοκρατορίας διαδίδονται σφοδραὶ κατ' αὐτὸν προσταγαί. Μέγας ἀριθμὸς Χριστιανῶν ἐλαβε τότε τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιστημότεροι ἦσαν ὁ Ἀπ. Πέτρος, ὁ Ἀπ. Παῦλος, Ἐραστος ὁ Κορίνθιος, Ἀρίσταρχος Μακεδὼν, Τρόφιμος, Ἀνόνιος, Ἐπίσκοπος Δαμασκοῦ καὶ ἄλλοι. Τοσοῦτον δὲ μῖσος συνέλαβον κατ' αὐτῶν οἱ Ἕθνηκοι, ὥστε καὶ πᾶσαν ἰδίαν των ἀκόμη συμφορὰν καὶ δυστυχίαν ἀνήγον εἰς τοὺς Χριστιανούς, καὶ ἐζήτουν αἰτίας νὰ τοὺς συκοφαντῶσι. Λέγεται δ' ὅτι εἰς τινα πόλιν ἀνηγέρθη καὶ ἀνδριάς τοῦ Νέρωνος, μ' ἐπιγραφὴν ὅτι ἐστάθη ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀφανισμοῦ τῶν κληπτῶν, καὶ τῶν ὅσοι εἰσάγουσι νέας δεισδαιμονίας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νέρωνος κατέπαυσεν ὁ διωγμός, καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἔχαιρε γαλήνην διὰ τὸν εἰρηνικὸν χαρακτῆρα τῶν διαδόχων του αὐτοκρατόρων.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΔΙΩΓΜΟΣ.— Κατὰ τὸ ἐννενηκοστὸν πέμπτον ἔτος ἤγειρε τὸν Δεύτερον Διωγμὸν ὁ Δομιτιανὸς, ἀδελφὸς καὶ διαδόχος τοῦ Τίτου. Ἐκινήθη δ' εἰς τοῦτο ἔκτε διότι ἐφοβείτο τὴν μεγάλην τῶν Χριστιανῶν αὐξησιν, ἔκτε διότι δὲν ἤθελον οὗτοι νὰ τὸν προσφέρωσι λυτρείαν ὡς εἰς θεὸν, καθὼς αὐτὸς ἀπῆτε. Διήγειρε δὲ ταύτοχρῆνως διωγμὸν καὶ κατὰ τῶν Ἰουδαίων, μάλιστα τῶν ἀπογόνων τοῦ Δαβὶδ. Ἀλλ' ἔπειτα ἰδὼν ὅτι οἱ παρρησιασθέντες εἰς αὐτὸν ἀπόγονοι τοῦ Δαβὶδ ἦσαν παταποί τινες, καὶ ἐνταῦθα μαθὼν ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἦτον ἐπίγειος ἀλλ' οὐράνιος, ἐμετριάσθη ὅπως οὖν καὶ ἔδωκε προσταγὴν νὰ μὴ πειράζωνται μήτε οἱ Χριστιανοὶ μήτε οἱ Ἰουδαῖοι. Εἰς τὸν διωγμὸν δὲ τοῦτον πολλὰ πλήθος ἔλαβεν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον, μετὰ δὲ τῶν ὁποίων ἦσαν Κλήμης ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Τιμόθεος μαθητὴς τοῦ Παύλου καὶ ἐπίσκοπος Ἐφέσου, Τιτουσίος ὁ Ἀρσιοπαγίτης, Ἀντίππας, Ὀνήσιμος, Φλαύιος Κλήμης καὶ ἄλλοι πολλοί. — Ὁ εἰρηνικὸς Νερούας καὶ τέπαυσε παντελῶς τὸν διωγμὸν.

ΤΡΙΤΟΣ ΔΙΩΓΜΟΣ.— Διηγέρθη τὸ ἑκατοστὸν ὄγδοον ἔτος ἀπ. χρ. ἀπὸ τὸν Τραϊανόν, ὃς τις παρεκινήθη εἰς τοῦτο, ὡς λέγουσιν, ἀπὸ δύο αἰτίας. α'. Ἀπὸ τὴν ἀκραν του δεισδαιμονίαν εἰς τὴν εἰδελωλατρείαν β'. ἀπὸ τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν αὐξησιν τῶν Χριστιανῶν, τῶν ὁποίων τὰς νέας κοινότητας παρεξηγοῦντες οἱ τότε Ῥωμαῖοι

(α) Καλὸν θὰ ἦτον, ἂν ἡ ἀξιολογὸς καὶ βελτίστη ἐφημερίς τῆς πόλεως μας Ἀμαλθεῖα, ἀντὶ τῶν μικρῶν ἐκείνων μυθιστορημάτων ἢ ὁποία δημοσιεύει διὰ τῆς ἐπιφυλλίδος τῆς ἐδημοσίευσεν, δίδουσα εἰς δοκίμους μεταφραστὰς νὰ τῇ μεταφράσωσιν, ἐκ τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Σὺς, καθὼς πράττει, ὁ Τηλέγραφος τοῦ Βασσιλόπου καὶ ἡ Ἐφημερίς τῆς Σμύρνης.